

Concept Jaarrekening 2018

DSW Rijswijk en omstreken

(Vastgesteld in Dagelijks Bestuur d.d. 20 maart 2019)

INHOUDSOPGAVE

1.	Beleidsrekening – Programmarekening.....	3
2.	Beleidsrekening – Paragrafen	7
3.	JAARREKENING - exploitatie	12
4.	JAARREKENING - balans	20
5.	Grondslagen voor de financiële verslaglegging	21
6.	Toelichting op de balans.....	24
7.	Overige bepalingen inzake de balans	28
8.	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	29
9.	Bijlagen	33

1. BELEIDSREKENING – PROGRAMMAREKENING

1.1. Programma Werk

Alle werknemers aan het werk helpen en houden

Het gemiddeld aantal fte Wsw-medewerkers is in 2018 met 24,3 fte afgenomen ten opzichte van 2017. Deze afname ligt in lijn met de begroting 2018. Omdat de instroom van re-integranten en nieuw beschut achterbleef op de begroting 2018 is het totaal aantal fte doelgroep medewerkers afgenomen met 56,4 fte.

Ontwikkeling SE (subsidie eenheid) en fte

	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
(Jaargemiddelden)			
SE Wsw	502,2	478,7	480,4
SE Wsw septembercirculaire 2018	503,1	491,3	491,3
Verschil			-10,9
Fte Wsw in loondienst	469,1	443,2	441,3
Fte Wsw begeleid werken	17,5	19,2	23,7
Totaal Wsw	486,6	462,3	465,0
Fte Re-integratie	80,5	40,3	80,5
Fte Nieuw Beschut	8,1	16,2	20,0
Totaal Fte	575,2	518,8	565,5

De septembercirculaire 2018 gaat uit van het gemiddeld aantal SE in 2017 en een landelijk ingeschatte afbouw naar 2018, de begrote en werkelijke uitstroom in 2018 is fors hoger dan de landelijke inschatting die door het Rijk is gemaakt.

Doorstroomtabel Wsw

	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
(o.b.v. declarabele uren)			
Beschut	23%	18%	21%
Werken-op-locatie (incl. groen)	47%	50%	48%
Individuele detachering	31%	32%	31%
totaal	100%	100%	100%
Aantal WOL locaties (excl. Groen)		9	

Nieuwe opdrachten acquireren

Halverwege 2018 is een nieuwe accountmanager aangesteld. In bovenstaand overzicht is zichtbaar dat we in 2018 9 zogenaamde WOL- locaties (Werken-Op-Locatie) hebben. In 2018 is er één nieuwe locatie gerealiseerd.

Bestaande contracten openbreken en verbeteren

Met alle opdrachtgevers waarmee het contract in 2018 verlengd moest worden heeft DSW betere contractafspraken. Hiermee zijn de gemiddelde tarieven per productief uur sterk gestegen. Dit geldt ook voor de huurcontracten die DSW afsluit.

Verdienvermogen verhogen

	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Aantal WOL locaties (excl. Groen)		9	
Aantal productieve uren	686.994	632.856	667.282
Omzet per uur	€ 7,37	€ 8,83	€ 7,63

De bedrijfsvoering efficiënter maken

In 2018 zijn alle beheersmaatregelen uit het bedrijfsplan opgepakt om de bedrijfsvoering efficiënter te maken. Daarmee is structureel de taakstelling gerealiseerd. De resultaten dragen daar bovenop bij aan de meerjarige doelstelling om het 'break even'-(bedrijfs)resultaat te realiseren. Een aantal resultaten zijn.

- De sluiting van de keuken aan de Edelgasstraat en tevens invulling van de keuken door het gemeentelijke project 'De broedplaats'.
- Het efficiënter organiseren van het doelgroepvervoer.
- Het verbeteren van het wagenparkbeheer.
- Het selectief vervullen van vacatures.
- Bewustere keuze voor externe advies in plaats van langdurige inhuur.
- Het opheffen van het externe archief.

In 2018 is gestart met de herinrichting (migratie) van de ICT omgeving. De afronding van dit project zal in maart 2019 plaats vinden.

Alle medewerkers voorbereiden op het werken op locatie

In de doorstroomtabel is zichtbaar dat het lukt om medewerkers vanuit onze beschutte locaties (tijdelijke en structureel) te plaatsen bij WOL-locaties. Op basis van de mogelijkheden van de medewerker worden met begeleiding deze stappen gezet.

Het marktaandeel van DSW bij gehandicapten toetreders op de arbeidsmarkt

Om ook in de toekomst bestaansrecht te hebben, beoogt DSW een deel van de mensen die in 2018 na het afronden van een middelbare school de arbeidsmarkt betreden bij DSW of via DSW naar de arbeidsmarkt te geleiden. DSW is in overleg met de diverse PRO-VSO scholen in haar regio om samenwerkingsverbanden te sluiten met het oog op het schooljaar 2018-2019. Daarnaast is de naamsbekendheid en de waarde van het merk DSW in deze doelgroep vergroot door de zichtbaarheid van DSW op sociale media te vergroten (www.DSWrijswijk.nl, twitter en LinkedIn).

Introductie 0-uren contracten voor re-integranten

In overleg met de gemeente(n) heeft DSW een pilot gedaan met 0-uren contracten. Deze pilot is niet gecontinueerd.

1.1.1. Wat kost het

De kosten en baten van dit programma zijn:

Baten en lasten programma Werk	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Totaal baten	20.627.844	20.417.558	20.924.307
Totaal lasten	-15.285.136	-14.522.354	-15.496.438
Saldo baten en lasten	5.342.709	5.895.205	5.427.869

In hoofdstuk 3 worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2018 en de jaarrekening 2017 nader toegelicht.

1.2. Programma Overhead

In het kader van de aanpassingen van het BBV op basis van de voorstellen van de commissie Depla is de overhead samengebracht in een apart programma.

De formatie 2018 in relatie tot 2017 en de begroting is in onderstaand overzicht opgenomen.

Kaderpersoneel (fte in jaargemiddelden)	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Personeel in loondienst (incl. detachering gemeente)			
Aantal fte personeel in loondienst	63,1	56,8	62,7
Aantal fte inhuur/uitzendkrachten	10,0	2,2	8,1
Totaal aantal fte	73,1	59,0	70,8

Vanuit het overzicht is goed zichtbaar dat terughoudend is omgegaan met de invulling van vacatures en de inhuur.

De kosten voor overhead betreffen de kosten voor kaderpersoneel en de overige bedrijfskosten.

Baten en lasten programma overhead	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Totaal baten	2.729.097	-311.898	910.348
Totaal lasten	-7.047.594	-5.762.307	-6.679.216
Saldo voor resultaatbestemming	-4.318.497	-6.074.205	-5.768.869
Totaal onttrekkingen reserves	553.789	253.000	415.000
Totaal stortingen reserves	-1.578.000	-74.000	-74.000
Saldo na resultaatbestemming	-5.342.709	-5.895.205	-5.427.869

In het programma overhead is in 2017 de verkoop van kwekerij De Sionsgaerde verwerkt. Dit verklaart de significante afwijking in de baten en in de storting (naar de herstructureringsreserve) ten opzichte van het jaar 2017. In hoofdstuk 4 worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2018 en de jaarrekening 2017 nader toegelicht.

2. BELEIDSREKENING – PARAGRAFEN

2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1.1. *Risico's, weerstandscapaciteit en kansen*

Het weerstandsvermogen heeft als doel om toekomstige onverwachte financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit direct gevolgen heeft voor het huidige beleid of de bestaande activiteiten. Eind 2018 is het weerstandsvermogen, net als eind 2017, € 1.279K. Vanuit de resultaten 2018 is er geen noodzaak om het weerstandsvermogen aan te spreken. Ook is er geen aanleiding om de risico-inschattingen te wijzigen.

Het is belangrijk om de risicogebieden in beeld te hebben om zodoende de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen te kunnen bepalen. In onderstaand overzicht staan de uitkomsten van de geïdentificeerde risico's.

Risicogebied	Risico	Bedrag	Financiële omvang risico	Benodigd weerstands- vermogen
Bedragen x (€ 1 mln.)				
Risico's subsidieresultaat Wsw				
- Deelbudget Wsw (Rijksbijdrage)	5%	12,08	0,60	
- Loonkosten Wsw	2%	13,48	0,27	
- Overige kosten Wsw	5%	0,25	0,01	
				0,89
Risico's resultaat nieuw beschut en re-integratie				
- Kosten/ baten lagere instroom	20%	0,31		0,06
Risico's verdienvermogen/ omzet				
- Lagere omzet/ overige opbrengsten	10%	5,90	0,59	
Risico's bedrijfsvoering				
- Personeelskosten kader	2%	3,86	0,08	
- Overige bedrijfskosten	5%	1,65	0,08	
				0,75
Totaal benodigd vermogen (ongewogen)			(a)	1,70
Beschikbaar weerstandsvermogen = algemene reserve + onvoorzien			(b)	1,28
Risico profiel			= (b) / (a)	0,75

2.1.2. *Financiële kengetallen*

In lijn met de BBV-aanpassingen vermelden wij onderstaand een aantal ratio's.

Netto schuldquote

De netto schuldquote is de verhouding tussen de schulden van de organisatie onder aftrek van de vlottende activa en het totaal van de baten van de organisatie verminderd met eventuele onttrekkingen aan reserves. Voor de opbouw van het kengetal kan een correctie voor de financiële activa achterwege blijven daar DSW niet over dergelijke uitzettingen beschikt. De relevantie van dit kengetal wordt bepaald door de mate waarin de organisatie de activa heeft gefinancierd in relatie tot de begrotingsomvang.

Solvabiliteit

Onder solvabiliteit wordt verstaan de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal van het vermogen, ergo het totaal van de passiva.

(x € 1.000)

Financiële kengetallen BBV			
Conform Voorschriften Provincie Zuid Holland			
	Jaarrekening	Jaarrekening	Begroting
	2017	2018	2018
Netto schuldquote	-8,48%	-9,06%	-4,94%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-8,48%	-9,06%	-4,94%
Belastingcapaciteit	0,00%	0,00%	0,00%
Netto schuldquote (en gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)			
	Jaarrekening	Jaarrekening	Begroting
	2017	2018	2018
Passiva			
Raming van het totaal van de vaste schulden (ultimo jaar)	€ -	€ -	€ -
Raming van het totaal van de netto-vlottende schulden (ultimo jaar)	€ 2.853	€ 356	€ 297
Raming van het totaal van de overlopende passiva (ultimo jaar)	€ 372	€ 2.464	€ 457
Totaal	€ 3.225	€ 2.820	€ 754
Activa			
Totaal van de uitzettingen Nederlands schuld papier rentetypische looptijd ≥1 jr	€ -	€ -	€ -
Totaal van uitzettingen rentetypische looptijd <1 jr	€ 3.630	€ 1.617	€ 794
Totaal van alle liquide middelen	€ 34	€ 2.324	€ 378
Totaal van de overlopende activa	€ 1.130	€ 635	€ 587
Totaal voor netto schuldquote	€ 4.881	€ 4.643	€ 1.836
Totaal voor netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	€ 4.881	€ 4.643	€ 1.836
Het geraamde totaal van de baten exclusief de mutaties van reserves	€ 19.539	€ 20.106	€ 21.903
Solvabiliteitsratio			
	Jaarrekening	Jaarrekening	Begroting
	2017	2018	2018
Raming van het totale eigen vermogen	€ 2.267	€ 2.088	€ 1.823
Raming van het totaal van de passiva	€ 5.759	€ 5.486	€ 2.714

In deze berekening worden de schulden verminderd met activa en vervolgens afgezet tegen de totale baten.

De Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is identiek aan de Netto Schuldquote omdat DSW geen geld uitleent.

De Solvabiliteitsratio is de verhouding Eigen Vermogen ten opzichte van het balanstotaal. Door de relatief 'kleine' schuld is deze verhouding sterk en wordt nog gunstiger door de aflossing van de lening en de verkoop van de kwekerij.

2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het beleid van DSW voor 'kapitaalgoederen' en 'infrastructuur' is deze in stand te houden in een vorm die passend is bij de bedrijfsvoering en medewerkers een veilige en passende werkomgeving te bieden. DSW heeft daarvoor in de gemeenten de volgende eigen locaties gehuurd:

- Edelgasstraat in Zoetermeer
- Populierendreef 978 en 988 in Leidschendam-Voorburg
- Martinifabriek in Rijswijk (in oktober 2018 afgestoten)
- Steenplaetsstraat 2a in Rijswijk

Het eigenaarsonderhoud inclusief de installaties is voor rekening van de verhuurder (met uitzondering van de Edelgasstraat waar DSW wel verantwoordelijk is voor de installaties). DSW is in alle huurpanden verantwoordelijk voor het huurdersonderhoud.

2.3. Financiering

DSW heeft het beleid ten aanzien van de financiering vastgelegd in de financiële verordening. De regels ter uitvoering van de beleidspunten zijn vastgelegd in het treasury statuut (financieringsstatuut). Zoals uit de onderstaande tabel blijkt voldoet DSW aan de voorschriften met betrekking tot de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisico's en renterisiconorm op vaste schuld		
Over de jaren (Bedragen x € 1.000)	2017	2018
Vaste schuld		
Beginstand	248	0
Aflossingen	-248	0
Eindstand	0	0
Variabelen Renterisico		
Renteherzieningen op vaste schuld	0	0
Herfinancieringen	0	0
Renterisico op vaste schuld	0	0
Rente risiconorm		
Grondslag: omvang begroting 2018 stand per 1 januari	19.981	21.903
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%
Renterisiconorm op basis van de grondslag	3.996	4.381
Renterisiconorm minimumbedrag	2.500	2.500
Toets Renterisiconorm		
Renterisico op vaste schuld	0	0
Renterisiconorm	3.996	4.381
Overschrijding renterisiconorm	-3.996	-4.381

Liquiditeitsplanning en financieringspositie

Gezien de investeringsplanning en de aflossing op bestaande geldleningen wordt in de kapitaal-behoefte voorzien door het aanhouden van het rekening courant krediet dat DSW heeft bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Kasgeldlimiet 2018:					
(Bedragen x € 1.000)					
Grondslag: omvang begroting 2018 stand per 1 januari			20.106		
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag			8,20%		
Kasgeldlimiet in bedrag			1.649		
Kasgeld (gemiddeld) in de periode:	1e Kwartaal	3e Kwartaal	2e Kwartaal	4e Kwartaal	Jaar
Vlottende Schuld					
Vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar (excl. Crediteuren)	0	0	0	0	0
Totaal vlottende schuld	0	0	0	0	0
Vlottende middelen					
Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar (excl. Debiiteuren)	0	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	-291	556	2.567	2.982	1.225
Totaal vlottende middelen	-291	556	2.567	2.982	1.225
Toets kasgeldlimiet					
Totaal netto vlottende schuld	291	-556	-2.567	-2.982	-1.453
Toegestane kasgeldlimiet	1.649	1.649	1.649	1.649	1.649
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	1.357	2.205	4.216	4.631	3.102

2.4. Bedrijfsvoering

Het afgelopen jaar is een flinke slag gemaakt naar een betere en gezondere financiële bedrijfsvoering. De financiële ontwikkelingen van DSW hebben aanleiding gegeven om ook vanuit een extern oogpunt een oordeel te krijgen over de financiën. Deze inzichten zijn gebruikt voor de prognoses en voor de herziene begroting 2018.

Hoewel de basis op orde is, vragen de (financiële) uitdagingen en inhoudelijke ambities ook voor de bedrijfsvoering een verdere ontwikkeling. De bedrijfsvoering dient in onze visie snel te kunnen reageren op wisselende omgevings- en klantvragen. Daarbij is het belangrijk om meer, beter en eenvoudiger inzicht te krijgen in prognoses en verwachtingen. Daarbij is er specifieke aandacht nodig voor de kostprijzen op zowel bestuurlijk, directie, afdelings- als klantniveau.

Onze speerpunten in de bedrijfsvoering zijn:

- in control blijven;
- versterken van de concern-brede stuur- en beheersinformatie;
- een bij onze maatschappelijke opgave passende huisvestingsinfrastructuur;
- vitaal en veerkrachtig personeel;
- versterken informatiemanagement en digitaal (samen)werken;
- versterken van onze omgevings- en bedrijfscommunicatie.

2.5. Verbonden Partijen

DSW is een gemeenschappelijke regeling van deelnemende gemeenten en daarmee een openbaar lichaam. DSW is enig aandeelhouder van Krijnen personeel BV. In deze BV worden nieuwe kadermedewerkers aangenomen om zo flexibeler te zijn in de inzet van personeel. Deze medewerkers worden tegen kostprijs bij DSW gedetacheerd.

Er bevindt zich geen vreemd vermogen in de onder de GR DSW ressorterende Krijnen personeel BV. Het eigen vermogen blijft elk jaar gelijk omdat alle baten en lasten tegen kostprijs aan DSW worden doorberekend. Het vermogen van Krijnen BV is negatief, daarom heeft DSW voor dit bedrag een voorziening op de balans staan (zie 5.6.5 mutaties voorzieningen). Het (negatieve) eigen vermogen is als volgt opgebouwd:

Eigen vermogen Krijnen Personeel BV	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Geplaatst kapitaal	6.807	6.807
Overige reserves	-143.685	-143.685
Totaal	<u>-136.878</u>	<u>-136.878</u>

3. JAARREKENING - EXPLOITATIE

3.1. Overzicht van baten en lasten

In het onderstaande overzicht van baten en lasten is in het exploitatieresultaat onderscheid gemaakt naar het subsidieresultaat en het bedrijfsvoering resultaat (na bestemming). Aangezien er in het bedrijfsvoering resultaat ook stortingen en onttrekkingen aan de herstructureringsreserve zijn opgenomen, is hier een onderscheid gemaakt tussen resultaat voor bestemming en resultaat na bestemming. Het totale exploitatieresultaat DSW is de basis voor de gemeentelijke bijdrage.

Programma-rekening	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Rijksbijdrage Wsw	12.699.627	12.079.580	11.670.177
Kosten Wsw personeel	-13.924.655	-13.724.494	-14.087.469
1) Subsidieresultaat	-1.225.028	-1.644.914	-2.417.291
Vergoeding re-integratie / nw beschut	1.636.886	1.106.606	1.746.736
Kosten personeel re-integratie / nw beschut	-1.360.481	-797.859	-1.408.969
2a) Resultaat re-integratie / nw beschut	276.405	308.747	337.767
Netto omzet	5.066.303	5.586.458	5.090.102
Overige opbrengsten	214.291	314.595	212.432
Kosten Kaderpersoneel	-4.768.916	-3.860.084	-4.732.458
Overige bedrijfskosten	-1.724.889	-1.649.223	-1.731.758
Herstructureringskosten	-553.789	-253.000	-415.000
Opbrengst verkoop Sionsgaerde	2.363.176	-	-
Taakstelling verbetering bedrijfsresultaat		-	200.000
2b) Resultaat bedrijfsvoering	596.176	138.746	-1.376.683
2) (2a+2b) Bedrijfsresultaat voor bestemming	872.581	447.493	-1.038.916
Onttrekking uit herstructureringsreserve	553.789	253.000	415.000
Dotatie aan herstructureringsreserve	-1.578.000	-74.000	-74.000
3) Saldo onttrekking en dotatie reserves	-1.024.211	179.000	341.000
4) (2+3) Bedrijfsresultaat na bestemming	-151.630	626.493	-697.916
Exploitatieresultaat DSW (1+4)	-1.376.658	-1.018.422	-3.115.207
Gemeentelijke bijdrage	1.376.658	1.018.422	3.115.207
Resultaat na gemeentelijke bijdrage	0	0	0

In de volgende paragrafen vindt nadere toelichting plaats op de resultaten ten opzichte van de begroting 2018 en ten opzichte van 2017.

3.2. Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdrage voor 2018 is in onderstaand overzicht opgenomen.

Gemeentelijke bijdrage per gemeente	SE 2018 gem.	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Zoetermeer	290,64	619.468-	1.921.354-
Rijswijk	79,20	168.806-	501.386-
Leidschendam - Voorburg	107,98	230.148-	692.468-
Totaal gemeentelijke bijdrage	477,82	1.018.422-	3.115.207-

De gemeentelijke bijdrage is in 2018 ongeveer € 2,1 mln. lager dan begroot. Over de oorzaken van afwijkingen in zowel subsidie- als bedrijfsvoeringresultaat is in de tussentijdse rapportages uitgebreid gerapporteerd. Daarnaast wordt verwezen naar de toelichtingen.

3.3. Subsidieresultaat

Het subsidieresultaat is als volgt opgebouwd.

Baten en lasten subsidieresultaat	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Baten:			
Deelbudget Wsw (voorheen Rijksbijdrage)	12.699.627	12.079.580	11.670.177
Totaal baten	12.699.627	12.079.580	11.670.177
Lasten:			
Loonkosten Wsw	-13.484.086	-13.330.547	-13.577.585
Loonkostensubsidies begeleid werken	-136.315	-146.115	-183.844
Vervoerskosten Wsw	-195.564	-149.265	-206.040
Bedrijfsgeneeskundige zorg	-108.689	-98.567	-120.000
Totaal lasten	-13.924.655	-13.724.494	-14.087.469
Subsidieresultaat	-1.225.028	-1.644.914	-2.417.291

3.3.1. Deelbudget Wsw (voorheen Rijksbijdrage)

Het deelbudget Wsw is € 0,4 mln. hoger dan begroot en € 0,6 mln. lager dan in 2017. Deze verschillen worden als volgt verklaard.

Deelbudget Wsw	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
SE Wsw	502,2	477,8	480,4
Deelbudget Wsw per SE	25.287	25.281	24.292
Totaal deelbudget Wsw	12.699.627	12.079.580	11.670.177

De daling van de rijksbijdrage ten opzichte van 2017 wordt veroorzaakt door de uitstroom van SW-medewerkers. De landelijke loon- en prijsontwikkeling (LPO) en de positieve herverdeeffecten vanuit de meicirculaire 2018 van het Rijk hebben geleid tot een hogere bijdrage dan begroot.

3.3.2. Loonkosten en loonkosten subsidie Wsw

De lonen en sociale lasten Wsw zijn € 0,25 mln. lager dan begroot en € 0,15 mln. lager dan 2017. In de loonkosten Wsw is een eenmalige last opgenomen inzake het verlofsaldo per 31 december 2018 ter hoogte van ongeveer € 0,18 mln. Vanuit artikel 44 van het BBV en de notitie van de commissie BBV inzake arbeidskosten gerelateerde verplichtingen is de conclusie dat het saldo verlof afneemt en dat daardoor het saldo verlof per 31 december 2018 financieel vertaald moet worden in de jaarrekening.

Het Lage Inkomensvoordeel (LIV) is in de jaarrekening 2018 (en 2017) opgenomen (€ 0,25 mln.). In de begroting 2018 was geen rekening gehouden met LIV.

De loonkostensubsidie begeleid werken is lager dan begroot door lagere aantallen fte. Dit is met name een verschuiving naar fte Wsw in loondienst.

Loonkosten en loonkostensubsidie Wsw	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Totale loonkosten Wsw	13.484.086	13.330.547	13.577.585
Aantal fte Wsw in loondienst	469,1	443,2	441,3
Loonkosten per fte Wsw in loondienst	28.745	30.081	30.770
Loonkostensubsidies begeleid werken	136.315	146.115	183.844
Aantal fte loonkostensubsidie	17,5	19,2	23,7
Loonkostensubsidies per fte begeleid werken	7.794	7.622	7.751

3.3.3. Overige kosten Wsw

De overige kosten Wsw zijn lager dan 2017 en de begroting 2018. Doordat opnieuw gekeken is naar het efficiënt inrichten en plannen van groepsvervoer en door goede arbo-afspraken zijn deze kosten gedaald.

3.4. Resultaat re-integratie

Het resultaat re-integratie is als volgt opgebouwd.

Baten en lasten re-integratie	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Baten:			
Vergoedingen nieuw beschut werk	162.233	409.380	475.890
Vergoeding re-integratie	1.474.653	697.226	1.270.846
Totaal baten	1.636.886	1.106.606	1.746.736
Lasten:			
Loonkosten nieuw beschut werk	-148.527	-316.274	-364.813
Kosten medewerkers re-integratie	-1.211.953	-481.586	-1.044.156
Totaal lasten	-1.360.481	-797.859	-1.408.969
Saldo baten en lasten	276.405	308.747	337.767

De baten en lasten van re-integratie hebben een sterke relatie tot elkaar en zijn voornamelijk afhankelijk van de aantallen fte's die werkzaam zijn bij DSW.

In onderstaand overzicht zijn de fte's opgenomen ten opzichte van de begroting 2018 en 2017.

Ontwikkeling fte re-integratie/ nieuw beschut (Jaargemiddelden)	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
<u>Fte re-integratie</u>	80,5	40,3	80,5
<i>Resterende taakstelling versterkt samenwerken</i>			
<i>Fte re-integratie incl. resterende taakstelling</i>			
Vergoedingen re-integratie per fte	18.310	17.283	15.787
Loonkosten re-integratie per fte	-15.048	-11.938	-12.971
<u>Fte Nieuw Beschut</u>	8,1	16,2	20,0
Vergoedingen nieuw beschut per fte	20.143	25.329	23.795
Loonkosten nieuw beschut per fte	-18.441	-19.568	-18.241
Totaal Fte re-integratie/ nieuw beschut	88,6	56,5	100,5

De aantallen fte's blijven sterk achter bij de begrote aantallen. Net als in 2017 loopt de instroom van nieuw beschut achter. Dit komt enerzijds doordat er minder cliënten zijn met een indicatie. Daarnaast wordt niet iedereen met een indicatie ook geplaatst als nieuw beschut bij DSW. Een aantal van hen wordt met een garantiebaan bij reguliere werkgevers geplaatst. Bij re-integratie speelt voornamelijk de vertraging in het opstarten van het nieuwe Lotusproject met de gemeente Zoetermeer een rol.

3.5. Resultaat bedrijfsvoering

Het resultaat bedrijfsvoering is als volgt opgebouwd.

Baten en lasten bedrijfsvoering	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Baten:			
Netto omzet	5.066.303	5.586.458	5.090.102
Opbrengst verkoop Sionsgaerde	2.363.176	0	0
Overige opbrengsten	214.291	314.595	212.432
Totaal baten	7.643.770	5.901.053	5.302.534
Lasten:			
Kosten kaderpersoneel	-4.768.916	-3.860.084	-4.732.458
Overige bedrijfskosten	-1.724.889	-1.649.223	-1.731.758
Herstructureringskosten	-553.789	-253.000	-415.000
Taakstelling			200.000
Totaal lasten	-7.047.594	-5.762.307	-6.679.216
Saldo baten en lasten (voor bestemming)	596.176	138.746	-1.376.683
Onttrekking uit de herstructureringsreserve	553.789	253.000	415.000
Dotatie aan de herstructureringsreserve	-1.578.000	-74.000	-74.000
Saldo onttrekking en dotatie reserves	-1.024.211	179.000	341.000
Resultaat bedrijfsvoering na bestemming	-428.035	317.746	-1.035.683

3.5.1. Netto omzet/toegevoegde waarde

Omzet uren en toegevoegde waarde	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Aantal productieve uren	686.994	632.856	667.282
Toegevoegde waarde	5.066.303	5.586.458	5.090.102
Omzet per uur	€ 7,37	€ 8,83	€ 7,63

De ingezette acties zoals, bestaande contracten heronderhandelen, productiviteit verbeteren en kosten zoals voormannen en vervoer in rekening brengen, hebben resultaat. De verbetering is het grootst bij een aantal Wol-locaties waar we nu ook de werkleiding in rekening brengen. Hierdoor is het gemiddeld tarief per productief uur sterk gestegen.

3.5.2. Overige baten

De overige opbrengsten betreffen voornamelijk de verhuur (incl. servicekosten) van vrijgespeelde ruimte op de locatie Edelgasstraat in Zoetermeer. In 2018 zijn huurcontracten aangegaan met nieuwe huurders, waardoor het aantal vierkante meters dat verhuurd is verder is gestegen. Daarnaast zijn bestaande huurcontracten herzien.

3.5.3. Kosten kader

In onderstaand overzicht worden de loonkosten van het kader (zowel ambtelijk als Krijnen) gerelateerd aan het aantal fte.

Kaderpersoneel	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Personeel in loondienst (incl. detachering gemeente)			
Aantal fte personeel in loondienst	63,1	56,8	62,7
Loonkosten	4.046.052	3.636.814	3.979.658
Gemiddelde kosten Personeel in loondienst	64.079	64.059	63.475
Waarvan dekking uit herstructureringsfonds	96.420	511	80.000
Inhuur- en uitzendkrachten			
Aantal fte inhuur/uitzendkrachten	10,0	2,2	8,1
Kosten inhuur/uitzendkrachten	819.284	223.782	832.800
Gemiddelde kosten inhuur/uitzendkrachten	81.891	102.517	102.688
Totaal kosten kaderpersoneel	4.768.916	3.860.084	4.732.458
Totaal aantal fte	73,1	59,0	70,8
Flexibele schil (verhouding inhuur/ in loondienst)	16%	4%	13%

De kosten van het kaderpersoneel zijn ten opzichte van 2017 en de begroting sterk gedaald. In de tussentijdse rapportage zijn de afwijkingen uitgebreid toegelicht. In de kosten van personeel in loondienst is een incidentele last opgenomen voor het verlofsaldo per 31 december 2018 (€ 0,2 mln.). Vanuit artikel 44 van het BBV en de notitie van de commissie BBV inzake arbeidskosten gerelateerde verplichtingen is de conclusie dat het saldo verlof afneemt en dat daardoor het saldo verlof per 31 december 2018 financieel vertaald moet worden in de jaarrekening.

Het niet of anders invullen van ontstane vacatures, door vertrek of pensionering van medewerkers, en het minder inzetten van inhuur medewerkers is hiervan de voornaamste oorzaak. Daarnaast is er een verschuiving van kosten inhuur naar kosten externe dienstverlening/ adviezen (opgenomen onder de overige bedrijfskosten).

3.5.4. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn als volgt opgebouwd.

Overige bedrijfskosten	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Afschrijving materiële vaste activa	-248.811	-206.738	-294.518
Afschrijving ten laste van herstructurering	114.000	114.000	114.000
Huisvestingslasten	-957.982	-963.490	-912.663
Huisvestingslasten ten laste van herstructurering	139.000	139.000	139.000
ICT kosten	-225.759	-233.399	-236.640
Overige kosten	-524.355	-498.503	-541.295
Rentelasten	-20.982	-92	357
Totaal overige bedrijfskosten	-1.724.889	-1.649.223	-1.731.758

Afschrijving materiële vaste activa (€ 88k voordeel t.o.v. begroting)

De afschrijvingen zijn lager dan begroot (en 2017) door de herijking van de meerjarige investeringsbegroting en de vertraging in de investeringen in ICT door de aanbestedingsprocedure.

Huisvestingslasten (€ 50k nadeel t.o.v. begroting)

De huisvestingslasten nemen toe ten opzichte van de begroting door het inhalen van achterstallig onderhoud op de Edelgasstraat in Zoetermeer en de huur van de Steenplaatstraat in Rijswijk voor de afdeling groen.

Overige kosten (€ 43k voordeel t.o.v. begroting)

De overige kosten bestaan uit de volgende componenten.

Specificatie overige kosten	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Belastingen en verzekeringen	-106.485	-88.139	-102.866
Kosten externe dienstverlening	-126.798	-246.223	-119.340
Hulpstoffen en gereedschappen	-18.981	-24.708	-5.845
Verkoop / marketing / communicatiekosten	-17.532	-14.914	-56.934
Kantinekosten	-58.343	-39.114	-62.220
Accountantskosten	-54.719	-58.771	-51.000
Overige algemene en kantoorkosten	-141.498	-26.634	-143.090
Totaal overige kosten	-524.355	-498.503	-541.295

Zoals toegelicht bij de kosten inhuur/ uitzendkrachten zijn de kosten van externen geanalyseerd, waardoor een deel van de kosten is verschoven van inhuur naar kosten externe dienstverlening. In de kosten externe dienstverlening is een bedrag € 37.768 verantwoord inzake de voorbereiding van de opheffing van de gemeenschappelijke regeling. De kosten verkoop/ marketing/ communicatie blijven achter op de begroting. In de eerste helft van 2018 lag de focus vooral op de duidelijkheid over de toekomst en het versterken van accountmanagement. Halverwege 2018 is een nieuwe accountmanager aangesteld. De wijze waarop DSW marketing en communicatie wil vormgeven is nog in ontwikkeling waardoor de kosten hiervoor in 2018 beperkt zijn.

De overige algemene en kantoorkosten dalen ten opzichte van de begroting door lagere (mobiele) telefoonkosten in relatie herijking van het aantal abonnementen en de grootschalige investering/ vervanging in nieuwe mobiele telefoons ten laste van het geraamde investeringsbudget. Daarnaast is op alle overige kostencomponenten terughoudendheid betracht in de uitgaven, waardoor een besparing is gerealiseerd ten opzichte van de begroting.

3.5.5. Herstructureringskosten

Herstructureringskosten	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Bovenmatige afschrijving huisvesting	-114.000	-114.000	-114.000
Bovenmatige huur huisvesting	-139.000	-139.000	-139.000
	-253.000	-253.000	-253.000
Overige herstructureringskosten	-300.789	0	-162.000
	-553.789	-253.000	-415.000
Dekking vanuit reserve herstructurering	553.789	253.000	415.000

In 2018 zijn alleen (in afwijking van de begroting 2018) de niet marktconforme huur en de afschrijvingen op gebouwen en installaties meegenomen als herstructureringskosten. Deze worden financieel gedekt vanuit de herstructureringsreserve.

3.6. Structureel en incidenteel verloop baten en lasten

De ontwikkeling van de incidentele baten en lasten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de genomen maatregelen om structureel begrotingsevenwicht te bereiken. De belangrijkste incidentele effecten per taakveld/programma zijn:

Incidentele baten en lasten	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Incidentele baten:			
Baten herstructurering = onttrekking uit reserve	553.789	253.000	489.000
Opbrengst verkoop Sionsgaerde	2.363.176	0	
Totaal incidentele baten	2.916.965	253.000	489.000
Incidentele lasten:			
Herstructureringskosten	-553.789	-253.000	-415.000
Voorziening voor Verloftegoeden		-384.518	
Storting bijdrage gemeente	-1.578.000	-74.000	
Totaal incidentele lasten	-2.131.789	-711.518	-415.000
Saldo incidentele baten en lasten	785.176	-458.518	74.000

Vanuit artikel 44 van het BBV en de notitie van de commissie BBV inzake arbeidskosten gerelateerde verplichtingen is de conclusie dat het saldo verlof afneemt en dat daardoor het saldo verlof per 31 december 2018 financieel vertaald moet worden in de jaarrekening.

	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Structurele baten	20.993.765	20.105.660	21.834.654
Structurele lasten	-21.778.941	-19.647.142	-21.760.654
Saldo structurele baten en lasten	-785.176	458.518	74.000

4. JAARREKENING - BALANS

Balans per 31 december

(na bestemming)

Activa	2018	2017
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	843.277	877.602
Financiële vaste activa	66.259	87.476
	<u>909.536</u>	<u>965.078</u>
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar	1.616.914	3.630.162
Te verrekenen gemeentelijke bijdrage	0	548.018
Overlopende activa	635.357	582.093
Liquide middelen	2.324.431	33.589
	<u>4.576.702</u>	<u>4.793.862</u>
Totaal activa	<u>5.486.238</u>	<u>5.758.940</u>
Passiva	2018	2017
	€	€
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Reserve weerstandsvermogen	1.278.715	1.278.714
Reserve herstructurering	809.166	988.166
	<u>2.087.880</u>	<u>2.266.880</u>
Voorzieningen		
Deelneming Krijnen	136.878	136.878
Eigen risico WW	441.023	130.000
	<u>577.900</u>	<u>266.878</u>
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd < één jaar	356.453	2.853.054
Te verrekenen gemeentelijke bijdrage	2.096.625	
Overlopende passiva	367.379	372.128
	<u>2.820.458</u>	<u>3.225.182</u>
Totaal passiva	<u>5.486.238</u>	<u>5.758.940</u>

5. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

5.1. Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). DSW is als Gemeenschappelijke Regeling verbonden met de gemeenten Zoetermeer, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg en daarom is het BBV tevens van toepassing op DSW. DSW heeft voor het jaar 2017 een programmabegroting opgesteld. Voorts zijn de bepalingen van het BBV nader uitgewerkt in de verordening 212.

5.2. Balans

5.2.1. Immateriële vaste activa

Geactiveerde boeterente betreffende het omsluiten van leningen wordt geamortiseerd ten laste van het resultaat over de resterende looptijd van de leningen.

5.2.2. Materiële vaste activa

Waardering tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingstermijnen bedragen:

Gebouwen:	respectievelijk 10, 19, 20 en 25 jaar
Voorz. aan terreinen:	5 jaar
Installaties:	5 respectievelijk 10, 17, 20 en 25 jaar
Machines:	5 jaar
Inventaris:	5 jaar
Vervoermiddelen:	5 jaar
ICT:	3 jaar

5.2.3. Financiële vaste activa

Waardering vindt plaats tegen verkrijgingprijs, onder aftrek van eventuele noodzakelijke waardevermindering.

5.2.4. Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Eventueel noodzakelijke voorziening voor oninbaarheid komt in mindering op de waardering.

5.2.5. Liquide middelen

Waardering vindt plaats tegen de nominale waarde.

5.2.6. Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve wordt bestemd in overeenstemming met de bestemming die het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling hieraan heeft gegeven.

5.2.7. Reserve weerstandsvermogen

De reserve weerstandsvermogen is een buffer voor het opvangen van risico's die DSW loopt bij de uitvoering van zijn taak.

In 2015 heeft het Bestuur besloten de reserve ten behoeve van de herstructurering apart zichtbaar te maken in de balans. Hiertoe is een aparte (grootboek)rekening gevormd voor deze reserve. In de toelichting op de balans is weergegeven hoe de dotaties en onttrekkingen aan deze reserves hebben plaatsgevonden.

5.2.8. Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en risico's, die voortvloeien uit de bedrijfsactiviteiten van het boekjaar, dan wel verband houden met de (geschatte) kosten van reorganisaties, die gebaseerd zijn op beslissingen van het bestuur in voorgaande boekjaren om bepaalde delen van de organisatie aan te passen c.q. om de omvang van het (ambtelijk) personeel te reduceren.

De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

5.2.9. Leningen

DSW heeft geen uitstaande langlopende leningen.

5.2.10. Kortlopende schulden

Deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3. Programmarekening

5.3.1. Netto-omzet

De netto-omzet is de opbrengst van aan derden in het verslagjaar geleverde goederen en diensten exclusief omzetbelasting en kortingen.

5.3.2. Grond- en hulpstoffenverbruik

De kosten van grond- en hulpstoffenverbruik worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen. Onder kosten van grond- en hulpstoffenverbruik zijn tevens verantwoord inkooprijverschillen, herwaarderingen, voorraadverschillen, breuk en dergelijke.

5.3.3. Kosten van uitbesteed werk

Betreft door derden in rekening gebrachte bedragen wegens verrichte bewerkingen aan producten c.q. verrichte diensten, die direct verband houden met de omvang van de productie.

5.3.4. Overige bedrijfsopbrengsten

Hieronder zijn o.a. begrepen de gemeentelijke bijdragen in de bestuurs- en beheerskosten. In het kader van de Wsw worden deze bestuurskosten rechtstreeks door de deelnemende gemeenten gedekt.

5.3.5. Lonen Wsw-werknemers

Hieronder wordt verstaan de bruto kosten.

5.3.6. Sociale lasten Wsw-werknemers

De ter zake van de werknemersverzekering verschuldigde werkgeverslasten evenals het werkgeversdeel van de pensioenvoorziening van Wsw-werknemers en de kosten VUT-regeling.

5.3.7. Overige kosten Wsw-werknemers

Hieronder zijn begrepen de kosten woon-werkverkeer, bedrijfskleding, opleiding en overige personeelskosten.

5.3.8. Loonkosten ambtelijk personeel

Dit betreft de over het jaar verschuldigde salarissen, het betaalde vakantiegeld en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies. Tevens zijn hier opgenomen, onder de regel overige loonkosten, de overige personeelskosten zoals reis- en verblijfskosten, opleidingen, loonkosten practicanten en dergelijke.

5.3.9. Loonkosten Krijnen Personeel B.V.

Dit betreft de over het jaar verschuldigde salarissen, het betaalde vakantiegeld en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies.

5.3.10. Rentebaten/rentelasten

De rentelasten bestaan uit de aan het jaar toe te rekenen rentelasten van de langlopende geldleningen, de daggeldleningen en de rekening-courantkosten. Boeterente betreffende het oversluiten van leningen wordt geamortiseerd over de resterende looptijd van de leningen en verantwoord als rentelasten. Rentebaten worden met de rentelasten gesaldeerd.

5.3.11. Gemeentelijke bijdrage Wsw

Met de inwerkingtreding van de wet modernisering Wsw per 1 januari 2008 voeren de gemeenten zelf de regie en ontvangen zij de rijksbijdrage Wsw rechtstreeks van het ministerie. DSW factureert de betreffende gemeenten maandelijks op basis van het werkelijke aantal gerealiseerde SE's.

5.3.12. Buitengewone baten en lasten

Onder de buitengewone baten en lasten zijn baten en lasten begrepen die niet voortvloeien uit de normale bedrijfsuitoefening.

6. TOELICHTING OP DE BALANS

6.1. Materiële vaste activa met economisch nut

Materiële Vaste Activa 2018	Verkrijgingsprijs per 1 januari	Investerings- inversteringen	Des- inversteringen	Verkrijgings prijs per 31 december
Voorzieningen terreinen	63.474	0	0	63.474
Gebouwen	2.048.601	0	0	2.048.601
Installaties / machines	2.044.108	0	685.200	1.358.908
Overige activa	1.265.034	154.823	571.152	848.705
Vervoermiddelen	728.708	17.590	0	746.298
	<u>6.149.925</u>	<u>172.413</u>	<u>1.256.352</u>	<u>5.065.986</u>

Materiële Vaste Activa 2018	Afschrijving per 1 januari	Afschrijvingen	Afschrijving desinveste- ringen	Afschrijving per 31 december
Voorzieningen terreinen	62.917	-427	0	62.490
Gebouwen	1.722.359	45.619	0	1.767.978
Installaties / machines	1.832.100	88.337	685.200	1.235.237
Overige activa	1.248.762	24.224	571.152	701.834
Vervoermiddelen	406.185	48.985	0	455.170
	<u>5.272.323</u>	<u>206.738</u>	<u>1.256.352</u>	<u>4.222.709</u>
Onttrekking bestemmingsreserve		<u>114.000</u>		
Afschrijvingslasten in exploitatierekening		<u>92.738</u>		

Materiële Vaste Activa 2018	Boekwaarde per 1 januari	Boekwaarde per 31 december
Voorzieningen terreinen	557	984
Gebouwen	326.242	280.623
Installaties / machines	212.008	123.671
Overige activa	16.272	146.871
Vervoermiddelen	322.523	291.128
	<u>877.602</u>	<u>843.277</u>

NB. De boekwaarde in de onderste tabel betreft het saldo van de verkrijgingsprijs (bovenste tabel) minus de afschrijvingen (middelste tabel)

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 is de activa-administratie opgeschoond. Hierdoor zijn er veel activa die al volledige waren afgeschreven, niet meer aanwezig waren, maar wel nog in de verkrijgingsprijs waren opgenomen, gedesinvesteerd. Deze opschoning heeft geen exploitatiegevolgen aangezien de activa al volledig waren afgeschreven.

De investeringen in 2018 bestaan voornamelijk uit de investering in de ICT infrastructuur.

6.2. Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Waarborgsommen	66.259	87.476

6.3. Uitzettingen met een rente typische looptijd < één jaar	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Debiteuren openbare lichamen	691.114	308.461
Overige debiteuren	1.003.156	3.325.356
voorziening dubieuze debiteuren	-77.356	-3.655
	<u>1.616.914</u>	<u>3.630.162</u>

De grote afname van overige debiteuren wordt ook verklaard vanuit de verkoop van De Sionsgaerde in 2017 welke op 2 januari 2018 wordt betaald.

6.4. Overlopende activa	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Nog te ontvangen omzet	73.700	187.250
Nog te ontvangen Lage Inkomens Voordeel	263.970	333.336
Overige	297.687	61.507
Totaal overlopende activa	<u>635.357</u>	<u>582.093</u>

6.5. Liquide middelen	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Kas	620	33.085
Bank	2.323.811	504
Liquide middelen	<u>2.324.431</u>	<u>33.589</u>

Schatkistbankieren:

Schatkistbankieren 2018 (bedragen x € 1000)	Benutting drempelbedrag schatkistbankieren			
	1e Kwartaal	3e Kwartaal	2e Kwartaal	4e Kwartaal
Drempelbedrag	250	250	250	250
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	106	104	103	196
Ruimte onder het drempelbedrag	144	147	146	54
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

6.6. Eigen Vermogen

Reserve weerstandsvermogen	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Saldo per 1 januari	1.278.715	1.278.714
Resultaat 2017	0	0
Reserve weerstandsvermogen per 31 december	1.278.715	1.278.714

Reserve herstructurering	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Saldo per 1 januari	988.166	-36.045
Bijdrage Zoetermeer	74.000	78.000
Deel van de verkoopopbrengst kwekerij De Sionsgaarde	0	1.500.000
Onttrekking uitgaven	-253.000	-553.789
Reserve herstructurering per 31 december	809.166	988.166

6.7. Voorzieningen

Voorziening deelneming Krijnen

DSW staat garant voor de activiteiten van Krijnen Personeel B.V. Voor het negatieve vermogen van Krijnen Personeel B.V. is een voorziening gevormd.

Voorziening deelneming Krijnen	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Deelneming Krijnen B.V.	-18.152	-18.152
Voorziening negatief eigen vermogen	155.030	155.030
Saldo per 31 december	136.878	136.878

DSW staat garant voor de activiteiten van Krijnen Personeel B.V. Voor het negatieve vermogen van Krijnen Personeel B.V. is een voorziening gevormd.

Voorziening eigen risico WW

Voorziening eigen risico WW	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Saldo per 1 januari	130.000	0
Onttrekking WW uitkering en actualisatie verplichting	-73.495	130.000
Saldo per 31 december	56.505	130.000

DSW is eigen risicodragers voor de WW. Aangezien deze personele verplichting niet van vergelijkbaar volume is, is voor de verwachte WW-periode een voorziening gevormd

6.8. Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2018	31-12-2017
Crediteuren	356.453	305.327
Negatief saldo BNG bank	0	2.547.727
Overige schulden	<u>356.453</u>	<u>1.391.391</u>

6.9. Overlopende passiva

	31-12-2018	31-12-2017
<i>Nog te betalen bedragen</i>	€	€
Belastingen en sociale premies	192.931	91.173
Te verrekenen gemeentelijke bijdrage	2.096.625	0
Verlofverplichting	384.518	0
Diverse nog te betalen kosten	384.296	270.767
Totaal	<u>3.058.371</u>	<u>361.940</u>

Het verschil tussen de begrote en betaalde gemeentelijke bijdrage en de gemeentelijke bijdrage 2018 op basis van het werkelijke exploitatiesaldo is als schuld opgenomen.

Vanuit artikel 44 van het BBV en de notitie van de commissie BBV inzake arbeidskosten gerelateerde verplichtingen is de conclusie dat het saldo verlof afneemt en dat daardoor het saldo verlof per 31 december 2018 financieel vertaald moet worden in de jaarrekening.

RC Stichting Power	0	0
RC Krijnen Personeel B.V.	-209.848	10.188
Totaal	<u>-209.848</u>	<u>10.188</u>

7. OVERIGE BEPALINGEN INZAKE DE BALANS

7.1. Vakantietoeslag en vakantiedagen

In de balans zijn - conform BBV - de aan het einde van het jaar bestaande vakantiegeldverplichtingen niet opgenomen. Vanuit artikel 44 van het BBV en de notitie van de commissie BBV inzake arbeidskosten gerelateerde verplichtingen is de conclusie dat het saldo verlof afneemt en dat daardoor het saldo verlof per 31 december 2018 financieel vertaald moet worden in de jaarrekening.

7.2. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

7.3. Bankgaranties

Met betrekking tot de huur van het pand aan de Edelgasstraat te Zoetermeer is een bankgarantie afgegeven ad. € 114.750.

7.4. Huurovereenkomst

Door DSW Rijswijk e.o. is in 2001 een overeenkomst afgesloten voor de huur van het bedrijfspand aan de Edelgasstraat 240/248/250 en de Kryptonstraat 15 te Zoetermeer. De looptijd van deze overeenkomst is tot 31 juli 2021 met een optie tot verlengen voor een periode van 5 jaar. De jaarlijkse huurverplichting voor 2018 bedraagt € 524.216, -(exclusief 21% BTW). Jaarlijks vindt een indexatie van de huurprijs plaats op basis van het maandprijsindexcijfer volgens de consumenten-prijsindex (CPI) reeks CPI-werknemers Laag gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

7.5. Stichting Power

Door het Bestuur is besloten de activiteiten in Stichting Power te beëindigen en over te hevelen naar DSW. Deze overgang heeft in 2015 plaatsgevonden. Er vinden geen activiteiten meer plaats in Stichting Power. Alle activa en passiva zijn overgezet naar de DSW organisatie.

8. WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan.

8.1. WNT-verantwoording 2018

De WNT is van toepassing op DSW-Rijswijk. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

8.1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

2018	bedragen x € 1	P.S.M. Verhoef
Functiegegevens ⁵	[Directeur]	[FUNCTIE(S)]
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2018	01/05 – 31/12	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,667	N.v.t.
Dienstbetrekking? ⁸	nee	N.v.t.
Bezoldiging ⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	=149737/12*8=99.825	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	99.825	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	=189000/12*8=126.000	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	99.825	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens ¹⁴		
2017	bedragen x € 1	S.R. Wijnia
Functiegegevens ⁵	[FUNCTIE(S)]	[Directeur]
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2017	N.v.t.	01/01 – 01/05
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	N.v.t.	0,333
Dienstbetrekking? ⁸	N.v.t.	ja
Bezoldiging ⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	N.v.t.	40.307
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.	5.561
<i>Subtotaal</i>	N.v.t.	45.868
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	N.v.t.	59.507
Totale bezoldiging	N.v.t.	59.507

8.1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12¹

bedragen x € 1	P.S.M. Verhoef	
Functiegegevens ³	Directeur	
Kalenderjaar ⁴	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 30/04	01/05 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵	4	8
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁶	€ 182	€ 176
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁷	N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ⁸	2018=189.000/12*8=126.000 2017=184.000/12*4=61.333	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief? ⁹	N.v.t.	
Bezoldiging in de betreffende periode	=149.737/12*4=45.413	88.532
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ¹⁰	=149.737/12*4=45.413	88.532
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	=149.737/12*4=45.413	88.532
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	

8.2. Bestuursleden Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

Onderstaande bestuursleden zijn wethouders in de gemeenten Zoetermeer, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Deze functie is onbezoldigd.

Toezichthoudende topfunctionarissen:

Dagelijks Bestuur in 2018:

Dagelijks bestuur tot 5 juli 2018:

- T.C. (Taco) Kuiper, voorzitter, lid namens de Gemeente Zoetermeer
- N. (Nicole) Dierdorp, lid namens de Gemeente Rijswijk (tot 15 januari 2018)
- de heer B.D. (Björn) Lugthart, secretaris, lid namens de Gemeente Rijswijk (vanaf 15 januari 2018)
- mevrouw N. (Nadine) Stermerdink, lid namens de Gemeente Leidschendam-Voorburg

Algemeen bestuur tot 5 juli 2018:

- T.C. (Taco) Kuiper, voorzitter, lid namens de Gemeente Zoetermeer
- de heer B.D. (Björn) Lugthart, secretaris, lid namens de Gemeente Rijswijk
- mevrouw N. (Nadine) Stermerdink, lid namens de Gemeente Leidschendam-Voorburg
- N. (Nicole) Dierdorp, lid namens de Gemeente Rijswijk (tot 15 januari 2018)
- M. (Marloes) Borsboom, lid namens de Gemeente Rijswijk (vanaf 15 januari 2018)
- B.M. (Bianca) Bremer, lid namens de Gemeente Leidschendam-Voorburg
- I.H.C. (Isabelle) Vugs-Vink, lid namens de Gemeente Zoetermeer

Dagelijks Bestuur vanaf 5 juli 2018:

- mevrouw M.J.M. (Margreet) van Driel, voorzitter, lid namens de Gemeente Zoetermeer
- de heer J. (Jorke) van der Pol, secretaris, lid namens de Gemeente Rijswijk
- mevrouw N. (Nadine) Stermerdink, lid namens de Gemeente Leidschendam-Voorburg

Algemeen Bestuur vanaf 5 juli 2018:

- mevrouw M.J.M. (Margreet) van Driel, voorzitter, lid namens de Gemeente Zoetermeer
- de heer J. (Jorke) van der Pol, secretaris, lid namens de Gemeente Rijswijk
- mevrouw N. (Nadine) Stermerdink, lid namens de Gemeente Leidschendam-Voorburg
- de heer M.J. (Marc) Rosier, lid namens de Gemeente Zoetermeer
- de heer B.D. (Björn) Lugthart, lid namens de Gemeente Rijswijk
- de heer J.W. (Jan-Willem) Rouwendal, lid namens de Gemeente Leidschendam-Voorburg

8.3. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen: n.v.t.

8.4. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

8.5. Bezoldiging of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen: n.v.t.

9. BIJLAGEN

9.1. Overzicht van de baten en lasten per taakveld

Het BBV schrijft voor dat er voor de uitvoeringsinformatie in de begroting (en ook de jaarstukken) gebruik wordt gemaakt van de bij ministeriële regeling vastgestelde taakvelden conform de gemeenschappelijke regeling, dit om de financiële vergelijkbaarheid te verbeteren in verband met de toegankelijkheid van de uitvoeringsinformatie.

Taakvelden zijn eenheden waarin de programma's of de eenheden in overzichten en bedragen in het programmaplan zijn onderverdeeld. De taakvelden hebben betrekking op uiteenlopende taken en daaraan gerelateerde activiteiten waar baten en lasten mee gemoeid zijn. Onder een taakveld vallen niet alleen producten, maar ook taken en activiteiten die niet direct te vertalen zijn in kosten per hoeveelheid. Daarom wordt voor de hoofdingeling van de informatie die in het kader van de begrotingsuitvoering moet worden opgesteld niet langer gesproken van producten, maar van taakvelden.

9.1.1. Taakveld: 6.4 Begeleide participatie

Baten en lasten taakveld begeleide participatie

(Wsw en nieuw beschut)	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Baten:			
Deelbudget Wsw (voorheen Rijksbijdrage)	12.699.627	12.079.580	11.670.177
Omzet Wsw	4.289.980	4.776.154	4.178.280
Vergoedingen nieuw beschut werk	162.233	409.380	475.890
Omzet nieuw beschut werk	63.845	172.610	149.569
Gemeentelijke bijdragen aan exploitatie	1.225.028	1.644.914	2.417.291
Totaal baten	18.440.713	19.082.639	18.891.208
Lasten:			
Loonkosten Wsw	-13.484.086	-13.330.547	-13.577.585
Loonkostensubsidies begeleid werken	-136.315	-146.115	-183.844
Vervoerskosten Wsw	-195.564	-149.265	-206.040
Bedrijfsgeneeskundige zorg	-108.689	-98.567	-120.000
Loonkosten nieuw beschut werk	-148.527	-316.274	-364.813
Totaal lasten	-14.073.182	-14.040.768	-14.452.282
Saldo baten en lasten	4.367.531	5.041.871	4.438.926

9.1.2. Taakveld: 6.5 Arbeidsparticipatie

Baten en lasten taakveld arbeidsparticipatie (overige regelingen)

	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Baten:			
Vergoeding overige regelingen	1.474.653	697.226	1.270.846
Omzet medewerkers re-integratie	712.478	637.694	762.253
Totaal baten	2.187.131	1.334.919	2.033.099
Lasten:			
Kosten medewerkers re-integratie	-1.211.953	-481.586	-1.044.156
Totaal lasten	-1.211.953	-481.586	-1.044.156
Saldo baten en lasten	975.178	853.334	988.943

9.1.3. Taakveld: 0.4 Overhead

Baten en lasten programma overhead

	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Overige opbrengsten	214.291	314.595	212.432
Opbrengst verkoop Sionsgaerde	2.363.176		
Gemeentelijke bijdragen aan exploitatie	151.630	-626.493	697.916
Totaal baten	2.729.097	-311.898	910.348
Kosten kaderpersoneel	-4.768.916	-3.860.084	-4.732.458
Overige bedrijfskosten	-1.724.889	-1.649.223	-1.731.758
Herstructureringskosten	-553.789	-253.000	-415.000
Onvoorzien	0	0	0
Taakstellingen	0	0	200.000
Totaal lasten	-7.047.594	-5.762.307	-6.679.216
Saldo baten en lasten voor bestemming	-4.318.497	-6.074.205	-5.768.869
Onttrekking herstructureringsreserve	553.789	253.000	415.000
Storting herstructureringsreserve	-1.578.000	-74.000	-74.000
Totaal saldo mutatie reserves	-1.024.211	179.000	341.000
Totaal saldo na bestemming	-5.342.709	-5.895.205	-5.427.869